

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

E_3.Αλ3Α(ε)

ΤΑΞΗ: Γ' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ

Ημερομηνία: Μ. Τετάρτη 27 Απριλίου 2016

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Αριστοτέλους, Πολιτικά, Θ 2, 1-4

Ὅτι μὲν οὖν νομοθετητέον περὶ παιδείας καὶ ταύτην κοινὴν ποιητέον, φανερόν· τίς δ' ἔσται ἡ παιδεία καὶ πῶς χρὴ παιδεύεσθαι, δεῖ μὴ λανθάνειν. Νῦν γὰρ ἀμφισβητεῖται περὶ τῶν ἔργων. Οὐ γὰρ ταῦτά πάντες ὑπολαμβάνουσι δεῖν μανθάνειν τοὺς νέους οὔτε πρὸς ἀρετὴν οὔτε πρὸς τὸν βίον τὸν ἀριστον, εὐδὲ φανερόν· πότερον πρὸς τὴν διάνοιαν πρέπει μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ τῆς ψυχῆς ἥθος· ἕκ τε τῆς ἐμποδῶν παιδείας ταραχώδης ἢ σκέψης καὶ δῆλον οὐδὲν πότερον ἀσκεῖν δεῖ τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν βίον ἢ τὰ περιττά (πάντα γὰρ εἴληφε ταῦτα κριτὰς τινες)· περὶ τε τῶν πρὸς ἀρετὴν οὐθέν ἐστιν ὁμολογούμενον (καὶ γὰρ τὴν ἀρετὴν οὐ τὴν αὐτὴν εὐθὺς πάντες τιμῶσιν, ὥστ' εὐλόγως διαφέρονται καὶ πρὸς τὴν ἄσκησιν αὐτῆς). Ὅτι μὲν οὖν τὰ ἀναγκαῖα δεῖ διδάσκεσθαι τῶν χρησίμων, οὐκ ἄδηλον· ὅτι δὲ οὐ πάντα, διηρημένων τῶν τε ἐλευθερίων ἔργων καὶ τῶν ἀνέλευθερίων φανερόν, καὶ ὅτι τῶν τοιούτων δεῖ μετέχειν ὅσα τῶν χρησίμων ποιήσει τὸν μετέχοντα μὴ βάνουσον. Βάνουσον δ' ἔργον εἶναι δεῖ τοῦτο νομίζειν καὶ τέχνην ταύτην καὶ μάθησιν, ὅσαι πρὸς τὰς χρήσεις καὶ τὰς πράξεις τὰς τῆς ἀρετῆς ἄχρηστον ἀπεργάζονται τὸ σῶμα τῶν ἐλευθέρων ἢ τὴν διάνοιαν.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

A1. Από το παραπάνω κείμενο να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του αποσπάσματος: «Νῦν γὰρ ... τὴν ἄσκησιν αὐτῆς».

Μονάδες 10

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

Ε_3.Αλ3Α(ε)

B1. «νομοθετητέον», «κοινήν ποιητέον», «βάνανυσον ἔργον»: Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των παραπάνω λέξεων και φράσεων του κειμένου.

Μονάδες 15

B2. Ποιες ήταν οι διαφορετικές απόψεις που διατυπώνονταν για την παιδεία στην εποχή του Αριστοτέλη και πού οφείλονταν αυτές; Ποια ήταν η θέση του Αριστοτέλη απέναντι σε αυτές τις απόψεις;

Μονάδες 15

B3. Ποια σχέση διαμορφώθηκε ανάμεσα στον Αριστοτέλη και τον Πλάτωνα μετά την επιστροφή του τελευταίου στην Αθήνα;

Μονάδες 10

B4. Να βρείτε στο διδαγμένο κείμενο μία ετυμολογικά συγγενή λέξη, απλή ή σύνθετη, για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: **παρουσία, αλήθεια, διάβημα, πρόσληψη, διατάραξη, ανασκόπηση, έκταση, διένεξη, υπεξαίρεση, σχετικός.**

Μονάδες 10

Γ. ΑΔΙΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Δημοσθένους, Πρὸς Φορμίωνα, περί δανζίου 46¹

Τοῦ μὲν οὖν δανεῖσαι ἡμᾶς τὰ χρήματα αἱ τε συνθήκαι καὶ αὐτὸς οὗτός ἐστι μάρτυς· τοῦ δ' ἀποδεδωκέναι οὐδεὶς ἐστὶ μάρτυς ἔξω τοῦ Λάμπιδος τοῦ συναδικοῦντος. καὶ οὗτος μὲν εἰς ἐκείνον μόνον ἀναφέρει τὴν ἀπόδοσιν, ἐγὼ δ' εἰς τε τὸν Λάμπιν αὐτὸν καὶ τοὺς ἀκούσαντας αὐτοῦ ὅτε οὐκ ἔφη ἀπειληθέναι τὸ χρυσίον. τούτῳ μὲν οὖν τοὺς ἐμοὺς μάρτυρας ἔξεστι κρίνειν, εἰ μή φησι τάληθ' ἢ μαρτυρεῖν αὐτούς· ἐγὼ δ' οὐκ ἔχω τί χρήσωμαι τοῖς τούτου μάρτυσιν, οἳ φασιν εἰδέναι τὸν Λάμπιν μαρτυροῦντα ἀπειληθέναι τὸ χρυσίον. εἰ μὲν γὰρ ἡ μαρτυρία ἢ τοῦ Λάμπιδος κατεβάλλετο ἐνταῦθα, ἴσως ἂν ἔφασαν οὗτοι δίκαιον εἶναι ἐπισκῆπτεσθαί μ' ἐκείνῳ· νῦν δ' οὔτε τὴν μαρτυρίαν ταύτην ἔχω, οὕτοσί τε οἶεται δεῖν ἄθῳ εἶναι οὐδὲν βέβαιον ἐνέχυρον καταλιπὼν ὃν πείθει ὑμᾶς ψηφίζεσθαι.

ἐπισκῆπτομαι= καταγγέλλω

¹ Το κείμενο αντλήθηκε από το TLG

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2016
Β' ΦΑΣΗ

Ε_3.Αλ3Α(ε)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΔΙΔΑΚΤΟΥ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παραπάνω κειμένου.

Μονάδες 20

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τον τύπο που ζητείται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις του κειμένου:

τὰ χρήματα: τη δοτική πληθυντικού αριθμού
τὴν ἀπόδοσιν: τη γενική ενικού αριθμού
ἐμοὺς: την αιτιατική ενικού αριθμού στο θηλυκό γένος, στο γ' πρόσωπο
τᾶληθῆ: την ίδια πτώση, γένος και αριθμό στον υπερθετικό βαθμό
ἀθῶος: την αιτιατική πληθυντικού αριθμού στο θηλυκό γένος
ἀποδεδωκέναι: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του αορίστου β' στη μέση φωνή
ἀναφέρει: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της ευκτικής του μέλλοντα στην ίδια φωνή
ἔφη: το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του ενεστώτα
οἶται: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού
ψηφίζεσθαι: το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής του υπερσυντελικού στην ίδια φωνή

Μονάδες 10

Γ3α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων: **ἡμᾶς, τοῦ ἀποδεδωκέναι, τούτῳ, εἰδέναι, ἀθῶος.** (μονάδες 5)

Γ3β. τοῦ δ' ἀποδεδωκέναι οὐδείς ἐστι μάρτυς ἔξω τοῦ Λάμπιδος τοῦ συναδικοῦντος.: Να μεταφέρετε την παραπάνω πρόταση στον πλάγιο λόγο (και με τους δύο τρόπους) με εξάρτηση από τη φράση «Οὗτος εἶπεν». (μονάδες 5)

Μονάδες 10

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ